

A Homo erectus önarcképe?

Egy éles szemű olasz régész úgy véli, megtalálta az egyik legrégebbi kő-

be karcolt műalkotást, amely ráadásul kettős portré. A 200 ezer éves arcokat Pietro Gaietto az olaszországi, kelet-ligúriai Borzonascában fedezte fel.

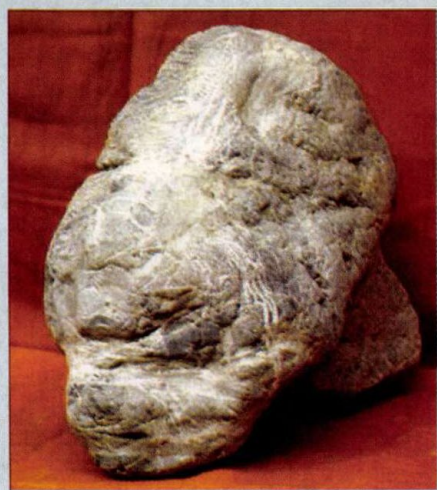
Amennyiben az olasz kutató bizonyítani tudja állításait, a műalkotást nem a mai ember készítette, mivel

A Tan-tan szobor

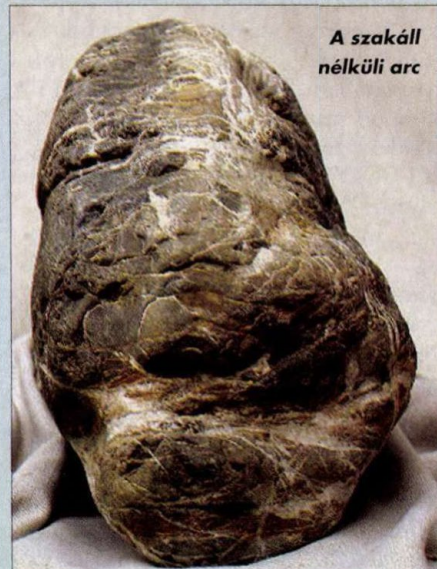

rópában a középkori katedrálisok szobordíszítéseiből is. Ennek az ábrázolási módnak az eredete valószínűleg egészen az őstörténetbe nyúlik vissza.”

Miután Gaietto alaposabban megvizsgálta azt a sziklát, ahonnan az arcok letörték, kiderült, hogy eleve a szikla alakját felhasználva vésték a kiugró kőtömbbe az arcokat. Gaietto szerint a 200 ezer éves, 29 centiméter magas, 14 centiméter széles portrék rituális célokra szolgáltak. A régész a vonásokat vizsgálva úgy véli, hogy talán a rég ki-

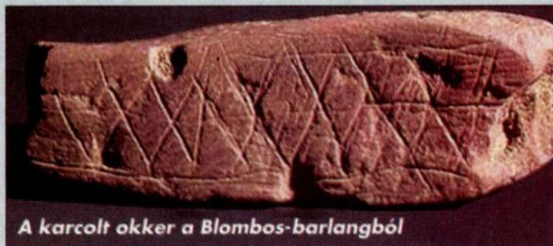

A szakáll nélküli arc

a Homo sapiens sapiens csak mintegy 100 ezer éve jelent meg Európában. Ez esetben a portrét egy olyan faj készítette, amely mára talán kihalt, s ez a faj megörökítette vonásait az utókor számára.

Borzonasca környéken már eddig számtalan sziklába vésett portrét találtak, ezért a sziklás hegyet Borzone arcának nevezik. 2001-ben egy olyan kőhalomban, amelyet házépítéshez gyűjtöttek egybe, valami különösét vettek észre: egy kőtömböt, amelybe kettős arcot vésték, amelyek a nyakuknál voltak egybekapcsolva. Az egyik arc szakállas volt – talán, mert férfit ábrázolt –, míg a másik nem – talán, mert nőt ábrázolt. „Arcvonásaik nagyon kifejezők voltak – nyilatkozta a kutató. – A szakáll nélküli fejen jól kivehető a két szem, a száj és a széles orr. A kettős arcú ábrázolás jól ismert egész Eu-

A karcolt okker a Blombos-barlangból

halt közvetlen ősrünk, a Homo erectus készítette a portrékat, amely ottani jelenlétére korábban már kerültek elő bizonyítékok. De az is elképzelhető, hogy a Neander-völgyi látható a kövön.

Gaietto véleménye, amelyet a Paleolithic art magazine-ban tett közzé, heves vitát váltott ki. Az eddigi nézetek szerint ugyanis nincs nyoma annak, hogy a Homo erectus képes lett volna az olyanféle elvont, szimbolikus gondolkodásra, amelyet egy művészi alkotás elkészítése igényel. Még az sem tudható, hogy minden napjaiban bármivel kapcsolatban is gyakorolt-e valamilyen szertartást.

Az eddigi legkorábbi emberi műalkotás, amelyet tudományos bizonyítékokkal lehet alátámasztani, 70 ezer éves, s a dél-afrikai Blombos-barlangban került elő. Ezek vésett okkerdarabok.

Akadnak azonban olyan kutatók is, akik a Borzonasca Arcnál jóval régebbi tárgyakkal kapcsolatban is úgy vélik, hogy műalkotások. Az úgynevezett Tan-tan szobrot Marokkóban találták meg 1999-ben. Ez 400 ezer éves szobrocskaféle. Ám a kutatók többsége nem fogadja el, hogy emberkéz alkotta volna, úgy vélik, a karcolásokat véletlen természeti jelenségek okozták a kövön.

<http://www.paleolithicartmagazine.org/pagina99.html>

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Újfajta hibrid memória

PRINCETON UNIVERSITY

A Princeton Egyetem és a Hewlett-Packard cég kutatói kétféle anyag újszerű kombinációjával olyan memóriaegységet készítettek, amely a digitális képek és egyéb adatok megőrzésének olcsó és minden eddiginél kompaktabb elektronikus adattárolóinak kifejlesztéséhez vezethet.

A felfedezés eredménye olyan egyszerű használatos memóriakártya lehet, amely maradandóan rögzíti az adatokat, használata pedig gyorsabb és egyszerűbb mint a kompakt lemezeké (CD-ké). További előnye, hogy mérete nagyon kicsi lehet, mivel nem szükségesek hozzá mozgó elemek, mint a CD-k esetében a meghajtómotor és a lézer.

A kutatókat, akik az új memóriát-